

Briuselis, 2026 m. birželio 8 d.
(OR. en)

9891/26

Tarpinstitucinės bylos:
2025/0381 (COD)
2025/0382 (COD)
2025/0383 (COD)

EF 167
ECOFIN 704
CODEC 1059
ECB

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pirmininkaujančios valstybės narės orientacinis pranešimas dėl rinkos integracijos ir priežiūros dokumentų rinkinio – Politiniai debatai

Pirmininkaujančios valstybės narės orientacinis pranešimas
dėl rinkos integracijos ir priežiūros dokumentų rinkinio

2026 m. birželio 12 d. – ECOFIN

I. ĮVADAS

1. Rinkos integracijos ir priežiūros dokumentų rinkinys tebėra viena iš pagrindinių teisėkūros iniciatyvų siekiant pažangos santaupų ir investicijų sąjungos kūrimo srityje, siekiant stiprinti Europos kapitalo rinkas ir finansų augimą.
2. Atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos raginimą paspartinti su dokumentų rinkiniu susijusį darbą, kad iki 2026 m. pabaigos būtų pasiektas susitarimas, Taryba toliau išsamiai nagrinėjo Komisijos pasiūlymus techniniu ir politiniu lygmenimis.

II. DABARTINĖ PADĖTIS

3. Remdamasi gegužės 5 d. ECOFIN tarybos posėdyje įvykusių politinių debatų rezultatais, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė valstybėms narėms keletą galimybių, kad jas būtų galima apsvarstyti gegužės 28 d. Tarybos darbo grupės posėdyje. Jos susijusios su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) priežiūros taikymo sritimi¹ ir jos valdymu².
4. Atlikusi šią nuodugnią analizę, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad dabar yra daugiau aiškumo dėl konvergencijos sričių ir sričių, kuriose reikalingos tolesnės politinės gairės.
5. Valstybės narės labai pritaria priežiūros veiksmingumo, nuoseklumo ir efektyvumo didinimui, kartu išsaugant finansinį stabilumą ir remiant ES kapitalo rinkų konkurencingumą. Bet kokia būsima priežiūros sistema turėtų padėti mažinti rinkos susiskaidymą, išvengti nereikalingo dubliavimosi ir neproporcingų išlaidų, užtikrinti tinkamą pusiausvyrą ir tvirtą ESMA ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, kartu užtikrinant teisinį tikrumą ir veiksmingą sprendimų priėmimą.
6. Reikia tęsti darbą, susijusį su tikslia ESMA vykdomos tiesioginės priežiūros taikymo sritimi, tiksliais svarbumo nustatymo kriterijais, Priežiūros tarybos įgaliojimais ir kasdienės priežiūros įgyvendinimu bei nacionalinių kompetentingų institucijų vaidmeniu šioje srityje.

¹ Dok. WK 7257/26.

² Dok. WK 7289/26 ir WK 7290/26.

7. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad politinės gairės yra reikalingos siekiant daryti tolesnę pažangą, susijusią su dviem pagrindiniais instituciniais elementais:
- a. tikslia ESMA vykdomos tiesioginės priežiūros taikymo sritimi ir
 - b. valdymo sistema bei nacionalinių kompetentingų institucijų vaidmeniu.

III. TIESIOGINĖ PRIEŽIŪRA IR JOS VALDYMAS

A. TIESIOGINĖS PRIEŽIŪROS TAIKYMO SRITIS

8. Pagal Komisijos pasiūlymą ESMA vykdomos tiesioginės priežiūros įgaliojimai apimtu, be kita ko, *svarbius* centrinius vertybinių popierių depozitoriumus (CVPD), *svarbias* pagrindines sandorio šalis (PSS) ir *svarbias* prekybos vietas. Be to, gegužės 5 d. ECOFIN tarybos posėdyje paaiškėjo, kad didžioji dauguma valstybių narių pageidavo, kad į šį sąrašą būtų įtraukti *svarbūs* kriptoturto paslaugų teikėjai (KPT), o ne visi KPT, kaip iš pradžių siūlė Komisija.
9. Taigi, svarbumo sąvoka yra esminė siekiant nustatyti atitinkamus subjektus, kuriems taikytina ESMA tiesioginė priežiūra. Komisijos pasiūlyme toks svarbumas apibrėžtas kiekvienam rinkos infrastruktūros tipui, taikant kiekybinių ir kokybinių kriterijų derinį, priklausomai nuo atitinkamo sektoriaus. Pagal šį metodą taikomos tam tikros ribos, susijusios su subjekto rinkos dalimi arba subjekto priklausymu grupei, sudarytai iš kitų rinkos infrastruktūrų tame pačiame sektoriuje (t. y. dviejų ar daugiau prekybos vietų, dviejų PSS ir kt.) arba susijusiuose sektoriuose (t. y. prekybos vietos su PSS, PSS su CVPD ir kt.).
10. Gegužės 28 d. darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti valstybė narė pristatė keletą konkreitiems sektoriams skirtų galimybių. Ji siekė sužinoti valstybių narių pageidavimus, kaip reikėtų nustatyti tokį svarbumą ir ar jis turėtų būti vertinamas visų pirma vykdant tarpvalstybinę veiklą, susijusią su kiekybinėmis ribomis, grupių struktūromis ar kitais rodikliais. Vykstant diskusijoms išryškėjo skirtingi požiūriai, visų pirma siūlant, kad jie būtų apibrėžti tik kiekybinėmis priemonėmis. Visų pirma, kai kurios delegacijos kelis kartus prieštaravo dėl grupių kriterijų, o kitos pareiškė aiškiai teikiančios pirmenybę Komisijos pasiūlyme apibrėžtai svarbių prekybos ir poprekybinių infrastruktūrų apimčiai.
11. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų pateikti gaires, kad būtų galima nustatyti subjektų, kuriems turėtų būti taikoma ESMA tiesioginė priežiūra, aprėptis.

B. VALDYMAS

12. Remiantis Komisijos pasiūlymu, dėl ESMA vykdomos priežiūros atsiradus naujų pareigų, reikia pakeisti Agentūros valdymo struktūrą.

13. Visų pirma reikia įsteigti naują nepriklausomą Vykdomąją valdybą, kurią sudarytų 5 nariai. Šis valdymo organas būtų atsakingas už sprendimų dėl ESMA prižiūrimų subjektų priežiūros priėmimą ir todėl Komisijos nuomone, priežiūra būtų veiksmingesnė, nešališkesnė ir nuoseklesnė visoje ES. Dabartinė ESMA Priežiūros taryba, kurią sudaro nacionalinės kompetentingos institucijos, savo ruožtu išlaikytų platesnį strateginį vaidmenį ir galėtų reikšti prieštaravimus dėl kai kurių svarbiausių Vykdomosios valdybos sprendimų.
14. Gegužės 5 d. ECOFIN tarybos posėdyje vykusiose diskusijose dėl Vykdomosios valdybos įsteigimo buvo pasiektas pakankamas bendras sutarimas. Vis dėlto keli ministrai paprašė persvarstyti santykius su Priežiūros taryba ir į naują ESMA valdymą tinkamai įtraukti nacionalines kompetentingas institucijas. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė gegužės 28 d. darbo grupės posėdyje pristatė konkrečias galimybes, kaip tai pasiekti. Jos apėmė tiek balsų daugumos, kurios reikia, kad Priežiūros taryba galėtų prieštarauti Vykdomosios valdybos sprendimams, pakeitimą, tiek Vykdomosios valdybos narių balsavimo teisių Priežiūros taryboje panaikinimą, taip pat teisės balsuoti ir dalyvauti Vykdomosios valdybos veikloje suteikimą atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, kai sprendimai yra tiesiogiai susiję su jų jurisdikcijoje įsisteigusiais subjektais.
15. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat pabrėžė ESMA ir nacionalinių kompetentingų institucijų operacinio bendradarbiavimo, kaip papildomo debatų dėl valdymo aspekto, svarbą. ESMA vykdoma kasdienė priežiūra gali būti organizuojama nacionalinėms kompetentingoms institucijoms dalyvaujant nevienodu mastu, atsižvelgiant į išlaidų efektyvumą ir vengiant nereikalingos naštos. Toks bendradarbiavimas galėtų būti vykdomas taikant konkrečioms sektoriams skirtas priežiūros priemones arba bendrą modelį, pagal kurį nacionalinių kompetentingų institucijų dalyvavimas visuose sektoriuose būtų vienodos struktūros.
16. Gegužės 28 d. darbo grupės posėdyje valstybės narės turėjo galimybę pasidalyti nuomonėmis dėl įvairių pirmininkaujančios valstybės narės pristatytų galimybių. Pasiūlyta, be kita ko, sukurti visų sektorių bendras priežiūros grupes arba labiau konkrečioms sektoriams skirtus modelius, kuriais suteikiama galimybių nacionalinėms kompetentingoms institucijoms dalyvauti daugiau ar mažiau remiantis aiškiais pagrindais.

IV. POLITINĖS GAIRĖS

16. Pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, atsakyti į šiuos klausimus:

Dėl tiesioginės priežiūros taikymo srities

- a. *Gegužės 5 d. ECOFIN tarybos posėdyje subjekto tarpvalstybinis aspektas buvo ne kartą paminėtas kaip vienas iš pagrindinių veiksnių nustatant svarbumą. Ar, ministrų nuomone, Komisijos pasiūlymas šiuo atžvilgiu yra priimtinas? Jei ne, kaip, atsižvelgiant į šią politinę būtinybę, būtų galima patikslinti įvairių su konkrečiais sektoriais susijusių grupių kriterijus? Visų pirma:*

- i. *Ar grupių kriterijai turėtų būti taikomi grupėms, vykdančioms veiklą dviejose ar daugiau valstybių narių?*
 - ii. *Ar grupių kriterijai turėtų būti taikomi tik tos pačios rūšies subjektų grupėms (t. y. dviem ar daugiau prekybos vietų, dviem ar daugiau CVPD ir pan.)?*
 - iii. *Ar jie turėtų būti taikomi i ir ii punktų deriniui?*
 - iv. *Ar grupių kriterijai turėtų būti visiškai panaikinti?*
 - v. *Prašom siūlyti ir kitų variantų.*
- b. *Atsižvelgiant į ministrų pareikštą pageidavimą, kad ESMA prižiūrėtų tik svarbius KPT, kaip reikėtų apibrėžti tokį svarbumą? Ar kriterijai turėtų būti nustatyti taip, kad apimtų prasmingą KPT, kurie yra svarbūs Sąjungos viduje ar pasauliniu lygmeniu, spektrą?*

Dėl valdymo

- c. *Būsimas nacionalinių kompetentingų institucijų dalyvavimas siūlomoje tiesioginės priežiūros sistemoje gali būti atspindėtas tiek ESMA valdymo modelyje, tiek praktiškai vykdant kasdienę svarbių subjektų (ypač stabilios būklės) priežiūrą. Turint omenyje poreikį užtikrinti tinkamą ir prasmingą abiejų aspektų pusiausvyrą:*
- i. *Kaip, ministrų nuomone, reikėtų organizuoti kasdienę svarbių subjektų priežiūrą stabilios būklės sąlygomis? Visų pirma, ar vienas priežiūros modelis turėtų būti taikomas visuose sektoriuose, kuriems taikoma ESMA tiesioginė priežiūra, ar turėtų būti numatytos konkrečioms sektoriams skirtos priežiūros priemonės?*
 - ii. *Kaip tuo pačiu metu reikėtų reformuoti ESMA valdymo modelį, kad būtų užtikrinti veiksmingi priežiūros rezultatai ir nepriklausomumas, kartu užtikrinant tinkamą stabdžių ir atsvarų sistemą ir išlaikant prasmingą Priežiūros tarybos priežiūros vaidmenį?*
- d. *Kokių mechanizmų, ministrų nuomone, reikia siekiant užtikrinti, kad išplečiant ESMA pareigas kartu būtų vykdoma tinkama biudžeto priežiūra?*